

Produktivitāte un inovācijas – ekonomikas izaugsmes ērkšķainais ceļš

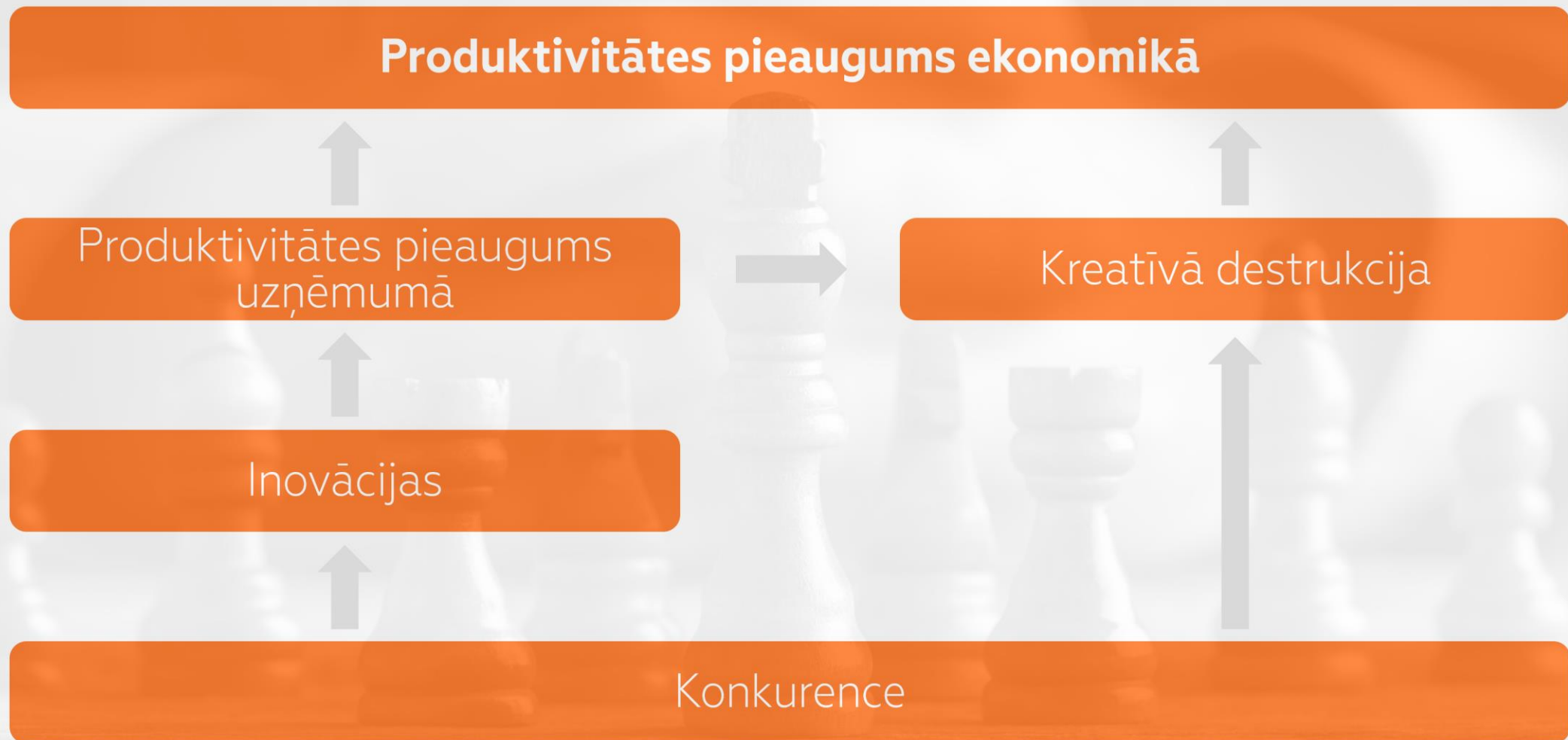
Dr. Juris Binde
LMT prezidents

lmt

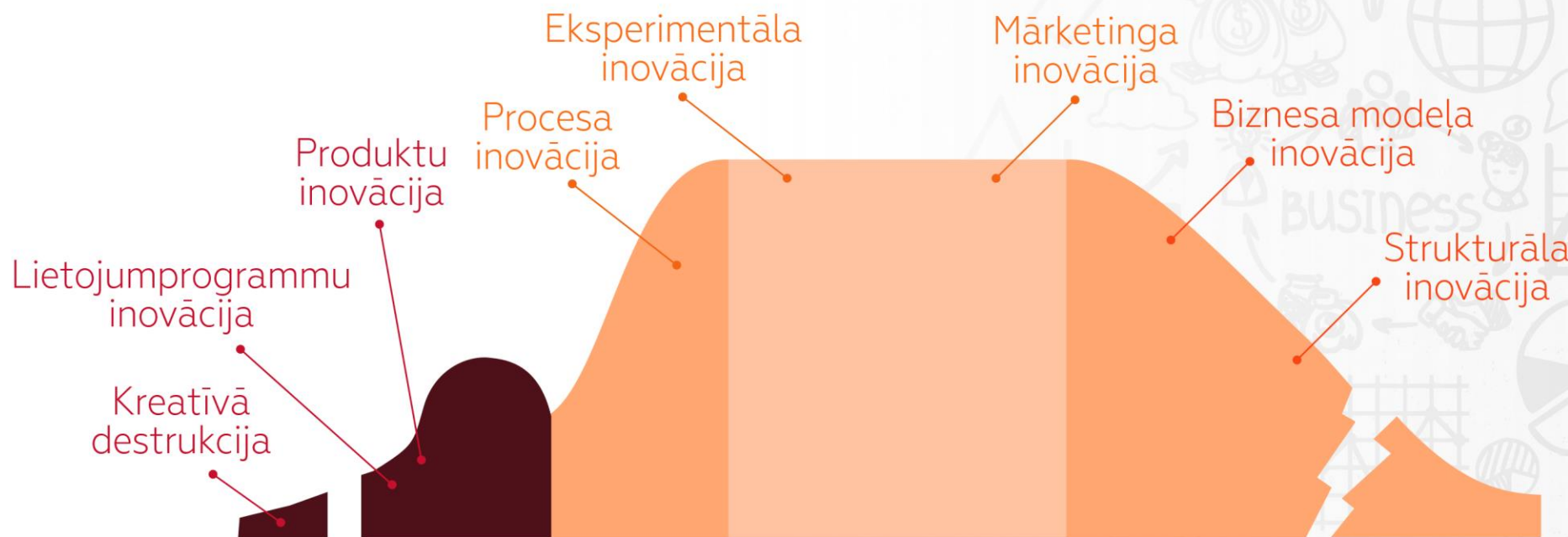
22.02.2023. | Rīga

Inovāciju aktivitāte ir bāze produktivitātes izaugsmei

Inovatīvie procesi nenorit vienmērīgi – tie saistīti ar produkta dzīves ciklu

Avots: *Darwin and the Demon: Innovating Within Established Enterprises*, by Geoffrey Moore

Inovācijām ir nepieciešamas arī domāšanas modeļa izmaiņas

NĀKOTNE

PĀRMAIŅAS

STATUS QUO

- Lēna, vienmērīga vide
- Plānošana un prognozēšana
- Pakāpeniska uzlabojumu veikšana un pielāgošana

INOVĀCIJAS

- Neprognozējama biznesa vide
- Pastāvīgas pārmaiņas
- Jauni darbības modeļi

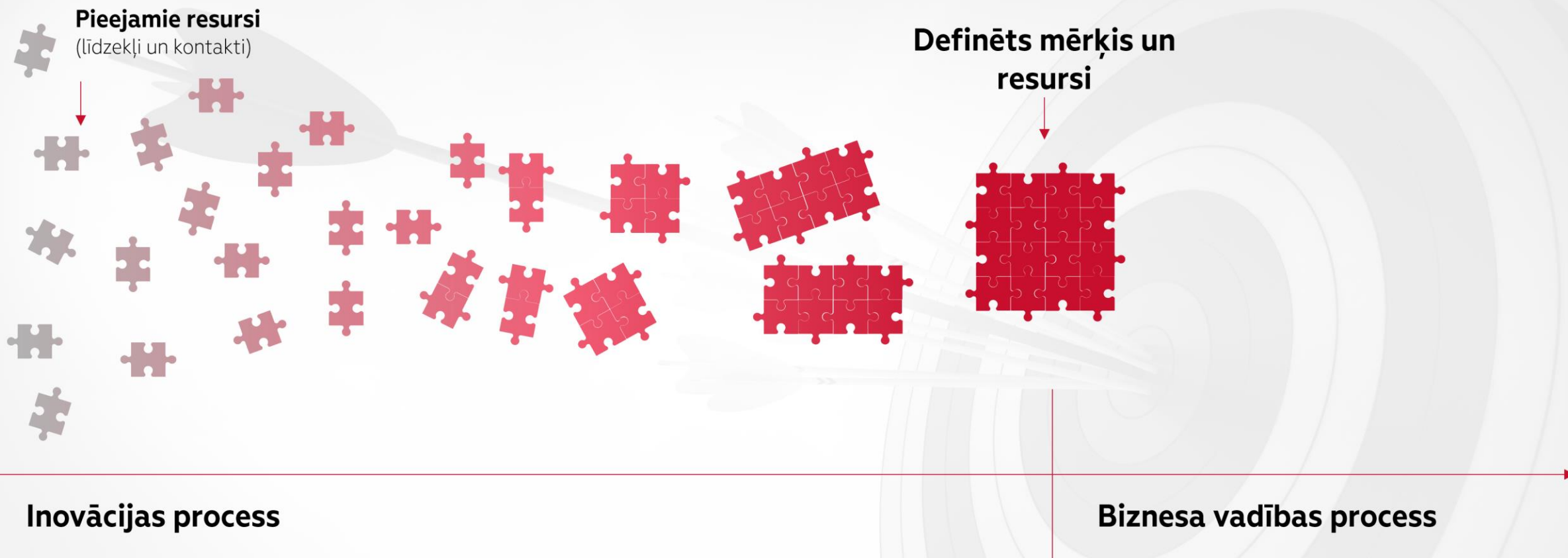
PAGĀTNE

Svarīgi ir pareizi definēt mērķi inovācijas procesā

Uzņēmēja domāšana (*effectuation*)

Iecerēts jauns rezultāts, ko sasniedz ar pieejamiem līdzekļiem un rīkiem

Inovāciju procesiem ir atbalsts valsts līmenī

NIP STRATĒGIJAS IETVARŠ

Ekonomikas ministrija

VIDĒJĀ TERMIŅĀ

Panākt produktivitātes pieaugumā balstītas ekonomikas strukturālās izmaiņas par labu zināšanu ietilpīga preču un pakalpojumu eksporta attīstībai

REZULTĀTS

27 miljardi EUR
Eksporta apjoms 2027.gadā

NIP RĪCĪBAS VIRZIENI

SASNIEDZAMI REZULTĀTI LĪDZ 2023.GADAM

165 tūkst.

Pieaugušo
izglītībā
iesaistīto
skaits

300 miljoni €

Privātā sektora
uzņēmumu izdevumi
pētniecībai un
attīstībai

30% gadā

Eksporta atbalstu
saņemošo uzņēmumu
eksporta apjomu
pieaugums

1.3 miljardi €

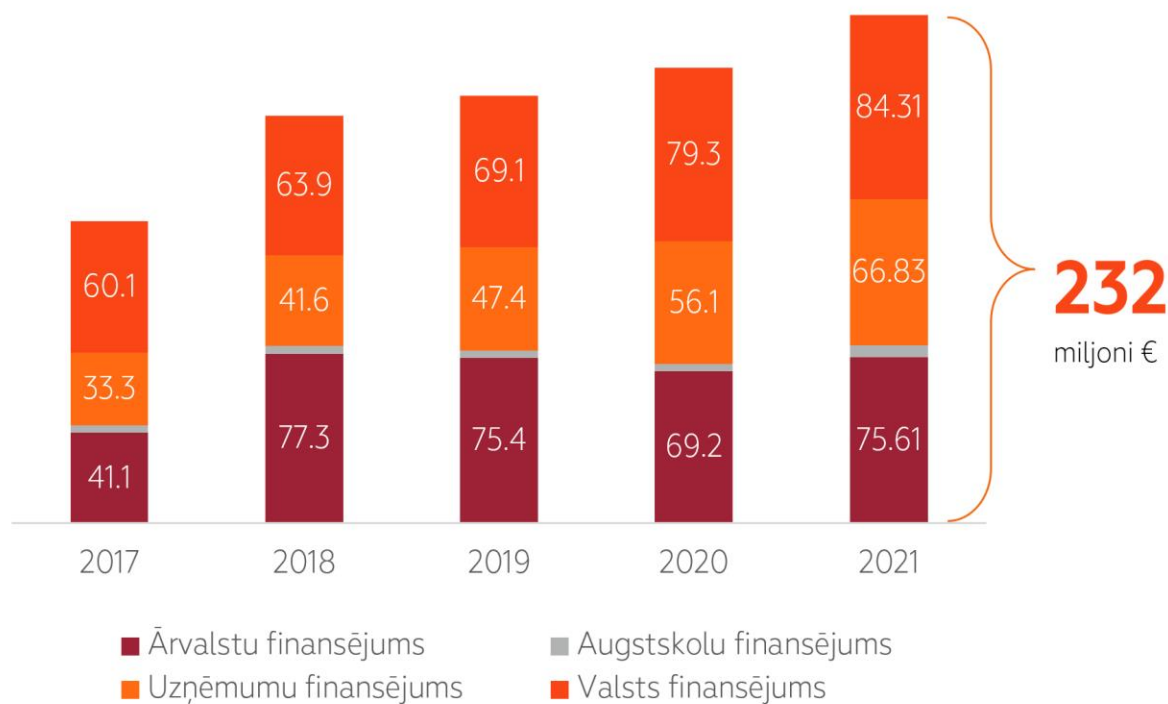
Novērts tirgus nepilnību apjoms
kreditēšanas un garantiju jomā un
nodrošināts 3x lielāks privātā sektora
plecs

2.2 miljardi € gadā

Publiskās un
privātās
investīcijas
infrastruktūrā

2021.gadā tika sasniegts labs rezultāts, tomēr kopējā tendence lielu optimismu nevieš

Izdevumi pētniecības un attīstības darbiem pa sektoriem

Avots: data.stat.gov.lv

Latvijas inovāciju indekss

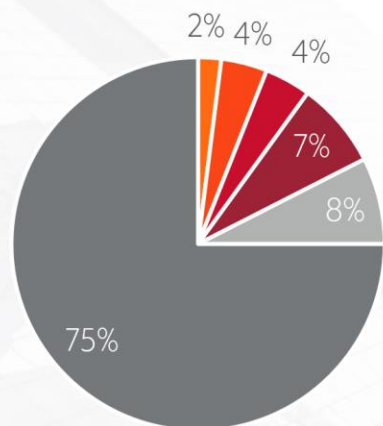

Avots: ec.europa.eu

Eiropā un ASV pētniecību un attīstību finansē lielie uzņēmumi

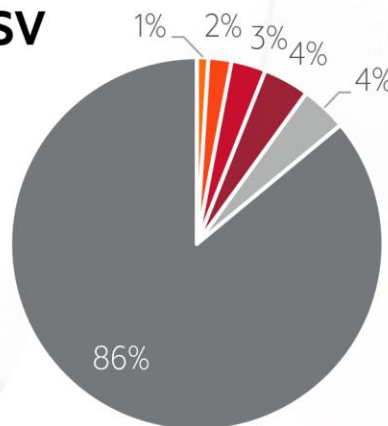
Uzņēmumu ieguldījuma apjoms P&A atkarībā no darbinieku skaita uzņēmumā

Eiropā

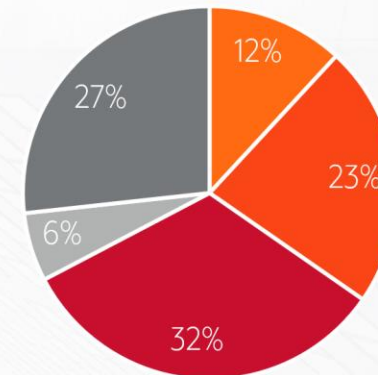
■ 0-19 ■ 20-49 ■ 50-99 ■ 100-249 ■ 250-499 ■ >500

ASV

■ 0-19 ■ 20-49 ■ 50-99 ■ 100-249 ■ 250-499 ■ >500

LV

■ 1-9 ■ 10-49 ■ 50-249 ■ 250-499 ■ >500

Kā skaitām, tā vadām – vai *problēmu sakne* meklējama tikai uzskaitē?

Zinātnisks pētījums

VS

Jauna pakalpojuma attīstība

Kā inovācijas palīdzēs audzēt produktivitāti?

Pamatprincipi sekmīgam ceļam no P&A līdz produktivitātes izaugsmei

Nepieciešamība

Koncentrēties uz labi formulētām vajadzībām pēc inovācijas aktivitātēm, nevis *mežonīgām idejām* bez konkrētām biznesa iespējām

Noteiktība

Ievērot disciplīnu, pastāvīgi pārskatot inovāciju aktivitātes, lai sasniegtu plānotos mērķus

Ātrums

Saglabāt maksimālu inovāciju aktivitāšu tempu pat tad, ja vēlākā posmā varētu būt nepieciešamas papildu iterācijas procesā

Spēja uzticēties

Nodot darba uzdevumus iekšējiem un ārējiem partneriem, nepārtraukti neapšaubot viņu kompetenci

Pārliecība

Izkopt *Can-do* attieksmi, lai īstenotu ambiciozus plānus un pārspētu izvirzītos mērķus, pamatojoties uz iekšējo motivāciju

Izturība

Izmantot elastību, meklējot izcilus risinājumus un pārvarot izaicinājumus

Drosme

Gūt pārsteidzošus rezultātus un pārsteigt klientus: *kas neriskē, tas nevinņē*

R & D

“

Produktivitātei un tās pieaugumam vienmēr jābūt svarīgākajam ekonomikas izaugsmes mērķim. Tā ir bāze tehnoloģiskām inovācijām, jaunām darbavietām un kopējai labklājībai.

”

Viljams E. Saimons

*Kādreizējais ASV Valsts kases sekretārs,
Ekonomikas politikas padomes priekšsēdētājs*